

NEMZETKÖZI ÉLETT

A Varsói Szerződésben részt vevő államok Egyesített Fegyveres Erői Katonai Tanácsának ülése

BUDAPEST. (Agerpres). Budapest 1970. április 27-én és 28-án I. Jakubovszkijnak, a Szovjetunió marsalljának, a Varsói Szerződésben részt vevő államok Egyesített Fegyveres Erői főparancsnokának elnökletével rendezett ülést tartott az Egyesített Fegyveres Erők Katonai Tanácsa.

Az ülésen megvitaták a csapatok és a vezérkarok felkészültségét és képzésük további tökéletesítését, valamint azokat az intézkedéseket, amelyek célja növelni a Varsói Szerződésben részt vevő államok hadseregeinek harci képességét az illető államok biztonságára és az európai béke érdekében.

Az ülés elvtársi munkakörében, a Katonai Tanács tagjai közötti teljes kölcsönös megértés szellemében zajlott le.

A megvitatott kérdésekben megfelelő határozatokat fogadtak el.

TÜNETÉSEK OKINAWA NAPJA ALKALMÁBÓL

Kedden Okinawa napja alkalmából több száz ember hajózott ki a tengerre, követelve a sziget atom- és támaszpont-mentését és a zónai visszacsatolását Japánhoz.

Okinawa fővárosában, Nahában több mint 7000 ember nagygyűlést követelt a sziget visszacsatolását. A szakszervezetek 48 óráshoz állították sztrájkot szerveztek hasonló követeléssel.

Tokióban, a japán fővárosban és 360 vidéki helységben szintén

megemlékeztek Okinawa Napjáról. A nagygyűléseket, amelyeken több mint 500 000 ember vett részt, a Japán Kommunista Párt, a Szocialista Párt, a Szakszervezetek Föderációja és más japán demokratikus szervezetek kezdeményezték.

A hatóságok szigorú intézkedéseket tettek, hogy biztosítsák a rendet a tüntetések idején. Okinawa Napjával megkezdődött a japán-amerikai biztonsági szerződés elleni tiltakozó kampány.

Az USA délkelet-ázsiai politikájáról

WASHINGTON (Agerpres).

William Rogers, az Egyesült Államok külügyminisztere hétfőn nyilatkozott a szenátus külügyi albizottságában az USA délkelet-ázsiai politikájáról. Mint közölte, további vizsgálat tárgya a kambodzsai kormánytól kapott katonai segélykérés. Az ügyben néhány napon belül döntenek — mondotta. Amint William Fulbright szenátor, a bizottság elnöke utóbb megjegyezte, a segélyt összeget többszáz millió dollárba becsülik. Rogers egyébként közölte, hogy a kormányzat a kongresszus hozzájárulása nélkül is segítheti a Lon Nol-rendszert, ha ezt dél-vietnami csapatainak biztonságára szempontból célszerűnek tartja.

Hírügynökségek jelentése szerint Rogers nyilatkozata élénk visszhangot keltett a szenátorok körében. Edmund Muskie szenátor, volt alelnökjelölt kijelentette, ha az USA fegyvert küld Kambodzsának, elkerülhetetlenül a vietnamihoz hasonló háborúba sodródik. Hugh Scott szenátor, a republikánus kisebbség vezetője hangsúlyozta, reméli, hogy az Egyesült Államok megtagadja a csapatkiszállást és elkerüli, hogy

Kambodzsában is konfliktusba keveredjék. George Aiken szenátor, noha a „vietnamizálási” politika egyik híve, szintén ellenzte, hogy az USA kötelezettséget vállaljon Kambodzsában. Mint hangsúlyozta, a szenátusi bizottság még abba sem megy bele, hogy a gazdasági segélyt kiterjesszék a Pnom Penh-i rendszerre.

A Reuter szerint az egyik republikánus szenátor azt felelte Rogersnek, hogy ha a kormányzat segélyt ad Kambodzsának, „a republikánusoknak nem sok kilátásuk van az ősi parlamenti választásokon”.

OMAR SAKKAF, SAUD-ARABIA KÜLÜGYMINISZTERE befejezte marokkói hivatalos látogatását. A miniszter Rabatban átadta II. Haszan királynak a Fejszál királytól hozott személyes üzenetet és megbeszélést folytatott Abdelhadi Boutaleb marokkói külügyminiszterrel.

Ausztria folytatja eddigi kelet-európai politikáját

BÉCS. — Petre Stănescu, az Agerpres tudósítója közli:

Bruno Kresky, Ausztria kancellárja és Rudolf Kirchschlager külügyminiszter kedd délután Bécsben sajtókonferencián ismertette az új osztrák kormány bel- és külpolitikájának főbb pontjait. A kancellár hangsúlyozta, hogy a szocialista kormány folytatja Ausztria eddigi kelet-európai politikáját.

Az újságírók egyik kérdésére válaszolva, a külügyminiszter kifejtette, hogy Ausztria, a földrajzi elosztás elvének megfelelően, jelölti magát a Biztonsági Tanács egyik helyére. Mint mondotta, ez nem áll ellentétben Ausztria semlegességével, mert egy semleges állam pozitívan hozzájárulhat a szerv munkájához.

HAITI

A Duvalier megbuktatására irányuló kísérlet kudarc után

PORT AU PRINCE (Agerpres).

Amint Haiti kormányának közölte, pénteken két személy életét vesztette és 34 megsebesült, amikor a parti őrség három hajójának legénysége fellázadt Duvalier rezsimje ellen és ágyúzni kezdte Port-au-Prince-t, az ország fővárosát. A közlemény rámutat, hogy a lövedékek jelentős károkat okoztak az elnöki palotában, valamint a közeli katonai berendezésekben és egy börtönben. Becslések szerint az elnöki palota övézetébe körülbelül 50 ágyúvédeket esett.

A titkosrendőrség ügynökeinek ellenőrzésével Port-au-Prince-ben hétfőn „tüntetést” rendeztek Duvalier diktátor támogatására. A mint a UPI írja, a rendőrség tehergépkocsikkal hozta az embereket a tüntetésre. A „parlament” rendkívüli ülést tartott és semmisen nyilvánította hat képviselő mandátumát. Ezeknek sorsáról nincs semmi hír. Megvontak az állampolgárságot Octave Cayard ezredes, a parti őrség parancsnokától, valamint az összes lázadóktól.

Közben a három fellázadt hajó elhagyta a guantanamoi észak-amerikai támaszpontot, ahová a Duvalier megbuktatására irányuló kísérlet kudarc után menekült. s az USA több hadihajójának kísé-

A VIETNAM DK KÜLÜGYMINISZTERIUMÁNAK EMLÉKIRATA

A VNA hírügynökség jelentése szerint Vietnam DK Külügyminisztériuma emlékiratot juttatott el Indonézia hanoi nagykövetségéhez a VDK kormányának a kambodzsai kérdéssel kapcsolatos álláspontjáról. Az emlékirat utal arra, hogy az úgynevezett „Kambodzsai vonatkozó ázsiai értekezlet” összehívását célzó indonéziai javaslat beavatkozása ennek az országnak a belügyeibe, lábbal tiporja a khmer nép alapvető nemzeti jogait és megszegi az Indonézia vonatkozó 1954. évi egyezményeket.

Vietnam DK Külügyminisztériuma — hangsúlyozza az emlékirat

— elítéli és elutasítja az úgynevezett „Kambodzsai vonatkozó ázsiai értekezlet”, amely a khmer nép és más indonéziai népek ellen irányul, s ezt törvénytelennek, semmissnek és érvénytelennek tekint.

Amint a sajtóügynökségek közölte, Adam Malik indonéz külügyminiszter javasolta a Kambodzsai értekezlet összehívását. Malik meghívta 21 ázsiai és csendes-óceáni ország külügyminiszterét, hogy vegyenek részt ezen az értekezleten, amelynek állítólagos célja „megoldást találni a kambodzsai helyzet-re”.

A genfi leszerelési bizottság ülése

A genfi leszerelési bizottság kedden újabb ülést tartott, amelyen felszólaltak Kanada, az USA, Brazília és Olaszország képviselői. George Ignatieff kanadai küldött a tengerfenék demilitarizálására vonatkozó szerződés tervezetét foglalkoztat. Véleménye szerint az ellenőrzés kérdése még nem foglalt el megfelelő helyet a két társelnök által előterjesztett dokumentumban, s kérte, vegyék figyelembe ezt a fogyatékoságot.

James Leonard amerikai küldött, a biológiai fegyverek alkalmazásának egyes vonatkozásait vetette fel, míg Brazília és Olaszország képviselői észrevételeket tettek azzal kapcsolatban, ahogyan a tengerfenék demilitarizálására vonatkozó szerződés tervezet a garanciák és az ellenőrzés kérdését tükrözi.

A leszerelési bizottság csütörtökön újra összeül, majd június 16-ig felfüggeszti munkálatait.

Togo Köztársaság fejlődése

Togo Köztársaság — a tengerentúli ország —, ahogyan a Guineai-öbölben elterülő kis afrikai államot nevezik, április 27-én ünnepezte nemzeti függetlenségének kiadátását 10. évfordulóját. A körülbelül 1 700 000 lakosú 22 000 négyzetméterföldnyi terület 1922. től 1957-ig francia mandátum alatt állt, amikor is „autonóm köztársaság” státust kapott a Francia Unió keretében.

A 75 évi gyarmati uralom mely nyomokat hagyott az állam gazdasági és társadalmi fejlődésén. Togo agrárszomszaga maradt: a lakosság csaknem 75 százaléka a földművelésből és állattenyésztésből, a termékenyebb déli vidékeken főként kávé (az ország egyik fő exportcikkje), kakaó, gyapot, kokuszdiót, dohányt, kukoricát, komlót, citrót, borsot stb. termesztnek. Az ország általában gazdag vasban, bauxitban, foszfátokban. A togoi bányáipari társaság 1969-ben csaknem másfél millió tonna foszfátot exportált, s ez az ország egész jelenlegi kivitelének több mint a fele.

A togoi kormány belső és külső síkon számos intézkedést tett és különféle akciókat indított a nemzetgazdaság fejlesztése érdekében. Hivatalos adatok szerint a 20 éves távlati tervhez tartozó 1966—1970-es ötéves terv alkalmazásával a nemzetgazdaság jelentősen fejlődött. Építettek több vállalatot, köztük egy pálmajagyárt, egy évi 25 000 tonna kapacitású márványmegmunkáló üzemmel (ez exportra dolgozik), szappangyártást stb. A togoi hatóságok a könnyűipar, az élelmiszer- és vegyipar, valamint a bányászat új ágának fejlesztésére is különös tereteket dolgoztak ki. Széleskörűen fejlődik a kézműipar, amely körülbelül 31 000 embert foglalkoztat.

Togo Köztársaság külpolitikai vonatkozásban fejleszti a gazdasági, politikai és kereskedelmi kapcsolatokat az összes államokkal, függetlenül azok társadalmi rendszertől, harcol az afrikai országok egységének szilárdításáért, elítéli a dél-afrikai rasszista kormányokat, támogatja a nemzeti felszabadítási mozgalmakat és sikarszáll az afrikai földrészen valamilyen problémájának békés megoldásáért.

(Agerpres).

Nemzeti megbékélés a Jemen Arab Köztársaságban

SANAA. (Agerpres).

Jemen Arab Köztársaság Országos Tanácsa és kormánya együttes ülésen elhatározta, engedélyezi a származékban élő királypártiak hazatérését és csatlakozását a köztársasági kormányhoz — közli a sanai rádió. A kormány egyébként az utóbbi időben több lépést tett a konfliktusban lévő felek megbékélésére. A rádióállomás szerint úgy döntött, hogy volt királypárti politikusokat is sorába fogad. A sanai hatóságok azonban nem jelentették be, hogy az elhatározás vonatkozik-e az 1962. szeptemberben megbuktatott El-Badr volt jemeni imámra.

Politikai hírmagyarázók szerint több arab fővárosban úgy vélekednek, hogy a sanai hatóságok intézkedése összhangban áll Jemen Arab Köztársaságnak és Szaud-Arábiának azzal a legutóbbi meg-

állapodásával, hogy mindennemű hadműveletet beszüntetnek és ismét felveszik egymással a diplomáciai kapcsolatokat. Mint már közöltük, a megállapodást Mohsan Al-Aini jemeni miniszterelnök kötötte a saudi-arabiai hatóságokkal, amikor részt vett az iszlám országok legutóbbi külügyminiszteri tanácskozásán Rijadban.

A jemeni parlament a múlt héten felhatalmazta a kormányt, hogy megkísérli a Szaud-Arábiával való viszony normalizálását, a hadiállapot megszüntetését, a jemeni polgárháború befejezéséért és a végérvényes nemzeti megbékélés előkészítéséért. Jemen Arab Köztársaság amint szakiította meg a diplomáciai kapcsolatokat Szaud-Arábiával, hogy a riádi hatóságok támogatni kezdtek a sanai köztársasági rendszer ellen, a királypárti elemek katona akcióit.

A hírügynökségek jelentik

noha egyes megfigyelők a bizonytalan politikai helyzet miatt annak elhalasztására számítottak.

OTTO WINZERT, A NE-MET DK KÜLÜGYMINISZTERET lengyelországi hivatalos látogatásának második napján fogadta J. Cyrankiewicz, a Minisztertanács elnöke és M. Spychalski, a Lengyel NK Államtanácsának elnöke. Ugyanaznap a lengyel Külügyminisztériumban folytatódott a hivatalos megbeszélések St. Jedrychowski és Otto Winzer között.

MAJUSBAN, ILLETVE JÚNIUSBAN korszerű repülőteret avatnak a jugoszláviai Rijekában és Ohridban. A repülőtereket felszerelik a legmodernebb irányító készülékekkel.

Jugoszlávia SZSZK-ban egyébként 128 millió dinár beruházással korszerűsítik a repülőtereket.

JELENTŐS OLAJFORRÁSOKAT FEDEZTEK FEL az Észak-tengerben, a Norvégia és Skócia közötti térségben — közölte ez ebben az övezetben találatokat végző nemzetközi konzorcium. A kísérleti furások során naponta 2000 barrel kőolajat nyertek.

LONDONBAN ALÁÍRTAK NAGY-BRITANNIA és Bulgária Népköztársaság első hosszú lejáratú kereskedelmi egyezményét.

A megállapodást kommentálva, a Reuter rámutat, hogy az elmúlt évben Anglia 4 millió 900 000 font sterling értékű terméket exportált Bulgáriába, míg a Nagy-Britanniába irányuló bolgár kivitel elérte a 7 millió 300 000 font sterlinget.

A BRAZILIAI KORMÁNY KÖZÖLTE, HOGY NOVEMBER 15-ÉN általános választásokat tartanak a kongresszus és az egyes államok törvényhozó gyűlései képviselőinek megválasztására. A választást ezek szerint az alkotmányban előírt időpontban tartják meg.

FRANCIAORSZÁG EGYES VI-DEKEIN ÚJBOL MEGJELENT A TEL. Kedden több mint három óra hosszat havazott Limoges-ban és környékén.

A francia hadsereg alpesi hadgyakorlati nehéz időjárási körülmények között folytak. Több csapategység visszavonult kiindulási pontjára a lavina-veszély miatt.

HÉTFŐN HEVES VIHAR TOMBOLT Tennessee állam központi vidékein, és számos épületet tönkretett. Csaknem 80 embert körhöz kellett szállítani. A vetés nagy területeken kárt szenvedett.

A HÉTFŐ ESTE KIROBANT SÜLYÖS FAJ INCL-DENSEK MIATT River Rouge-ban (Michigan állam) kihírdették a sürgősségi állapotot. A zavarosok fehér és néger tanulóik közötti összecsapással kezdődtek, majd kiterjedtek a város egyik egész negyedére. Az összetűzések során sokan megsebesültek. A rendőrség több személyt letartóztatott.

A GUATEMALAI SZÉLSŐ-JOBBDALAI SZERVEZETEK újabb büncselekményt követtek el. Eligio Rodast, aki közismert volt a baloldali mozgalmakkal fenntartott kapcsolatairól, mindössze 24 órával azután gyilkolták meg, miután a rendőrség felfedezte Francisco Barrero szakszervezeti vezető holttestét.

AZ AMERIKAI EGYESÜLT ÁLLAMOKBAN tavaly csaknem 10 ezer gyalogjáró veszítette életét és 150 000 sebesült meg autóbalesetek következtében — közölte a Chicagóban működő országos közlekedésbiztonsági tanács. A legtöbb áldozatot az éjszakai balesetek követelték.

„Csapatmozdulatok” a kőolajcsatában

A háborúk nem járnak kötelező módon bombázásokkal és tüzharccal: századunk alkonyán, a háttérben, golyók és ágyúk nélkül ugyan, de ádáz harc folyik, amely beláthatatlan következményekkel járhat...

E háborúk egyike az olajháború. A nagy kőolajtermelők nem tartoznak a nagy fogyasztók közé is; ebben rejlik az egész konfliktus lényege. A Közép-Kelet például világviszonylatban az első helyen áll a kitermelők között, de mindössze 52 millió tonnát fogyaszt (az USA ugyanakkor 672 millió, Nyugat-Európa 536 millió, Japán 160 millió tonnát).

A hatalmas kőolajtartalmú birtoklása, mint az „arab országok többségének esetében fennáll, még nem jelenti azt, hogy ezek az országok ennek megfelelően szilárd gazdasággal, nemzeti jövedelemmel is rendelkeznek. Óriási kőolajmennyiségeket nagy nemzetközi társaságok termelnek ki, koncessziók révén. 1966-ban a fejlődő

országok 690 millió tonna kőolajat termeltek (a világ össztermelése 1500 millió tonna); a kitermelési arány az alábbiak szerint oszlott meg: hét milliót az állami vállalatok és... több mint 680 milliót a koncesszióval rendelkező külföldi társaságok termeltek ki.

A francia Le Monde, az elmúlt években uralkodó helyzetet taglalva, rámutatott, hogy a közel-keleti nyersolaj barreljéért 2 dollár 3 centért adták el (egy barrel 163,6 liter), miközben maguk az eladó országok maximum 34 centet kaptak egy barrelért. Egy szíriai lap ezzel kapcsolatban megállapította: „Olyanok vagyunk, mint a tevé, amely hátán vízzel telt kannakkal szeli át a sivatagot, de ebből a vízből annyi sem jut neki, hogy szomját olthassa”.

A kifejezett és a bevételezett árak közötti óriási aránytalanság következtében 1966-ban a közép-keleti társaságok profitját 5 milliárd dollárra, míg az arab országok jövedelmét 2,5 milliárdra becsülték.

Egy barrel Nyugat-Európában eladott arab olaj árából a termelő országok hozzávetőleg 7 százalék juttatnak kapnak, a fennmaradt 93 százalék a monopóliumok (termelő-, szállító-, finomító- és elosztótársaságok) jövedelmét gyarapítja, illetve az importáló országok által megszabott vámilletékeket fedezi. De mégso fokon késztermékvásárlás vagy bankbefektetés formájában meg ennek a hét százaléka a jó része is visszakerül a nyugati országokba.

A fejlődésben lévő országok számára nagy kincsük, a folyékony arany ily két élő fegyver: egyrészt hozzáegézhetné őket a nemzeti függetlenségért valóban garantáló kiegyensúlyozott, stabil gazdaság megteremtéséhez, másrészt viszont, minthogy nagyon kezdetleges szakaszban vannak, még kénytelenek a nagy nyugati monopóliumok segítségéhez folyamodni. Valóságos biúvós kör ez, amiből az áldatlan gazdasági és politikai következmények végeérhetetlen lánca születtek.

VENERA ANGHEL